

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

SİRKADİYEN
(Kısa Film)
(Yüksek Lisans Tez Raporu)

Tezi Hazırlayan:
Fatih YILMAZ

İstanbul, 2022

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

SİRKADİYEN
(Kısa Film)
(Yüksek Lisans Tez Raporu)

Tezi Hazırlayan:
Fatih YILMAZ

Öğrenci No:
2020051001

ORCID ID:
0000-0002-0070-5946

Danışman:
Doç. Dr. Cengiz T. ASİLTÜRK

İstanbul, 2022

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “**Sirkadiyen**” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmamın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını, patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım. 27/06/2022

Fatih YILMAZ

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS SINAV TUTANAĞI

06/06/2022
...../...../.....

Enstitümüz *Sinema-Tv* Anasanat Dalı *Sinema-Tv* Programı Yüksek Lisans öğrencilerinden **2020051001** numaralı **Fatih YILMAZ**'ın "Beykent Üniversitesi Eğitim-Öğretim Yönetmeliği"nin ilgili maddesine göre hazırlayarak Enstitümüze teslim ettiği "**Sirkadiyen**" konulu tezini, Yönetim Kurulumuzun 31/05/2022 tarih ve 2022/12 sayılı toplantısında seçilen ve On-line toplanan biz jüri üyeleri huzurunda, Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 29. maddesinin 3. fıkrası gereğince 45 dakika süre ile Zoom programı aracılığıyla on-line olarak aday tarafından savunulmuş ve sonuçta adayın tezi hakkında "**OYBİRLİĞİ**" ile "**KABUL**" kararı verilmiştir.

İşbu tutanak, 2 nüsha olarak hazırlanmış ve Enstitü Müdürlüğü'ne sunulmak üzere tarafımızdan düzenlenmiştir.

DANIŞMAN
Doç. Dr. Ce** AS**
(Beykent Üniversitesi)

ÜYE
Prof. Bu** BU**
(Beykent Üniversitesi)

ÜYE
Doç. Dr. Se** SE**
(Marmara Üniversitesi)

Adı ve Soyadı : Fatih YILMAZ
Danışmanı : Doç. Dr. Cengiz T. ASİLTÜRK
Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans, 2022
Alanı : Sinema-TV
Anahtar Kelimeler : Gelişmiş Toplamlar, Sosyal Medya, Yalnızlık, İletişim

ÖZ

SİRKADİYEN

(Kısa Film)

Bu tez çalışmasının temel amacı; gelişmiş toplumlarda bireyin yalnızlaşmasının ve sosyal medyanın etkilerinin sinema diliyle, kısa film aracılığıyla anlatımıdır. Gelişmiş toplumlarda sosyal medyanın aktif olarak kullanılmasına bağlı olarak bireylerin üzerindeki etkileri sinema aracılığıyla seyirciye aktarılacak ve izleyicinin bu konu üzerinde düşünmesi sağlanarak bir anlatı oluşturulacaktır.

Ali ve ailesinin zamanla bir yerlere dağıldıktan sonra yeniden bir araya gelmesi; günümüz teknolojisinin ve sosyal medyanın etkilerini sorgulamasını sağlayacaktır.

Name and Surname : Fatih YILMAZ
Supervisor : Assoc. Prof. Dr. Cengiz T. ASILTÜRK
Degree and Date : Master, 2022
Major : Cinema-TV
Key Words : Developed Societies, Social Media, Loneliness, Contact

ABSTRACT

SIRKADIYEN

(Short Film)

The main purpose of this thesis is; It is the expression of the isolation of the individual in developed societies and the effects of social media in the language of cinema, through short films. Depending on the active use of social media in developed societies, its effects on individuals will be conveyed to the audience through cinema and a narrative will be created by making the audience think about this issue.

The reunion of Ali and his family after they dispersed over time; will make him question the effects of today's technology and social media.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

ÖZ

ABSTRACT

TABLolar LİSTESİ	iii
FOTOĞRAFLAR LİSTESİ.....	iv
SÖZLÜK.....	v
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GELİŞMİŞ TOPLUMLARDA BİREYİN YALNIZLAŞMASI	3
1.1. Çağlar	3
1.2. Modernizm ve Postmodernizm	3
1.3. Modernliğin Başlangıcı.....	4
1.4. Modernleşme ve Yabancılaşma Üzerine Görüşler.....	4
1.5. Yalnızlık Kavramı.....	5
1.6. Yoğun Çalışma.....	5
1.7. Sosyal Medya	5
1.8. Televizyon – Diziler/Filmler/Reklamlar	7
1.9. Toplu Taşıma ve Bireysel Araç.....	7
1.10. Covid-19 ve Bireyin Kendini Soyutlaması	7

İKİNCİ BÖLÜM

2. ÇEKİM ÖNCESİ, ÇEKİM VE ÇEKİM SONRASI SÜREÇ	9
2.1. Öykünün Ortaya Çıkışı	9
2.2. Sinopsis	10
2.3. Tretman	10
2.4. Senaryo.....	12
2.5. Karakter ve Mekân Analizi	20
2.5.1. Karakter Analizleri	20
2.5.2. Mekân Analizi	20
2.5.3. Çekim Senaryosu	21
2.6. Çekim Sırası/Tahmini Süre	31
2.7. Yapım Süreci.....	31

2.8. Film Prodüksiyon Listesi	32
2.8.1 Dekor ve Aksesuar Malzemeleri	32
2.8.2. Kamera Malzemeleri	32
2.8.3. Ses Malzemeleri	32
2.8.4. Kostüm Malzemeleri	33
2.9. Set Fotoğrafları.....	34
2.10. Post Prodüksiyon Aşamaları	37
2.10.1. Kurgu	37
2.10.2. Renk Düzenleme (Color Correction).....	37
2.10.3. Ses.....	37
2.11. Bütçe	37
2.12. Filmin Künyesi.....	38
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	39
KAYNAKÇA.....	40

TABLÖLAR LİSTESİ

	Sayfa No.
Tablo 1. Çekim Ekibi	31
Tablo 2. Aksesuar Malzemeleri	32
Tablo 3. Kamera Malzemeleri.....	32
Tablo 4. Ses Malzemeleri.....	32
Tablo 5. Kostüm Listesi	33
Tablo 6. Bütçe	37

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

Sayfa No.

Fotoğraf 1. Sahneler dekupe edilirken ve okuma provası	34
Fotoğraf 2. Sahneler dekupe edilirken ve okuma provası (2).....	34
Fotoğraf 3. Dış çekimler sırasında.....	35
Fotoğraf 4. Dış çekimler sırasında (2)	35
Fotoğraf 5. Balkon sahnesi prova	36
Fotoğraf 6. Yemek Molası.....	36

SÖZLÜK

Color Correction: Çekilen görüntüleri kurgu aşamasında renklerinin düzenlenmesi.

Çekim Senaryosu: Filmin yapımı sırasında; ölçek, plan, kamera hareketi, sahne, mekân, oyuncu, kostüm, dekor, aksesuar vb. kriterlerin yer aldığı tablolu metin. Bir filmin çekilmeden önceki görsel hali.

Kurgu: Görüntülerin ve seslerin bir senaryo dâhilinde belli bir amaca uygun olarak peş peşe sıralanması.

Post Prodüksiyon: Çekim sonrası.

Prodüksiyon: Çekim

Senaryo: Filmin sahnelerini, akışını ve diyalogları gösteren metin.

Sinopsis: Filmin kısa özetinin yer aldığı metin.

Sirkadiyen: Vücudumuzun mekanik olmayan, biyolojik saati.

Tretman: Filmin detaylı özetinin yer aldığı metin.

GİRİŞ

Toplumların gelişmesiyle birlikte modern ve postmodern toplumlar meydana gelmiştir. Bireyler, toplum içindeki bir yap-boz parçası gibi yerlerini almışlardır. Köylerden kentlere göçlerin artmasıyla birlikte şehir hayatı literatürde yerini almıştır. Bireyler şehirlerde yaşamaya başlayınca “şehirli” unvanını alarak şehrin bir parçası haline gelmişlerdir. Sanayi devrimi, gelişen teknoloji ve birçok yenilik bireyleri içten içe topluma karşı yalnızlaştırmış ve yabancılaştırmıştır. Kapitalizmin de etkisinin olduğu yalnızlaşma ve yabancılaşma günümüz bireylerinin ortak sorunu haline gelmiştir. Sanayi devrimi ile birlikte yeni bir çağa geçilmiş tüketim odaklı üretimler yapılmıştır; otomobillerin artması toplumdaki yalnızlaşmayı da beraberinde getirmiştir. Sosyal medyanın kullanımının artması; filmler, televizyon dizileri ve reklamlar bireyleri sessizce toplumdaki soyutlamış ve artık yalnız birer birey olmalarını sağlamıştır. Toplumdaki bireyler sosyal medyada farklı bir kimliğe bürünerek farkında olmadan topluma karşı yabancılaşmışlardır. Bu yabancılaşma yalnızlaşmayı da beraberinde getirmiştir. Filmler, televizyon dizileri ve reklamların da bireyler üzerindeki olumsuz etkileri yabancılaşma ve yalnızlaşma ile sonuçlanmıştır. Yoğun çalışma saatleri, kendine vakit ayıramama vb. nedenler bireyleri ister istemez toplumdaki uzaklaştırmıştır. Gelişmiş toplumlar bireyi yalnızlaşmaya itmiştir. Bireyleri psikolojik açıdan da etkileyen yabancılaşma ve yalnızlaşma modern toplumların ortak sorunu haline gelmiştir.

Bireyler yalnızlaşma ve yabancılaşmanın sonucunda bundan sıyrılmak için çeşitli kanallara başvurmuşlardır. Cep telefonu ve sosyal medyayı en başta gösterebiliriz. Sirkadiyen isimli kısa filmde tam da bu konuya değinilmiştir. Ana karakter Ali'nin iç dünyası ekrana yansıtılmaya çalışılmıştır. Cep telefonu ve sosyal medya sayesinde yalnızlaşmış gibi görünse de aslında yalnız değildir. Ve sosyal medya amacına uygun olarak kullanıldığı takdirde çok işe yarar bir durum haline gelecektir.

Amaç

Bu konunun ele alınmasındaki esas amaç; gelişmiş toplumlardaki bireyin yalnızlaşması ve yabancılaşmasının, cep telefonu ve sosyal medya penceresinden hem olumlu hem de olumsuz açıdan işlenmesidir. Yalnızlaşma ve yabancılaşma kavramları ana hedef olurken, bireyin de gelişmiş toplumdaki yeri sorgulanacaktır. Amaç doğrultusunda yalnızlaşmaya neden olan cep telefonu ve sosyal medyanın aynı zamanda bireyleri yalnızlıktan uzaklaştırıp sosyalleşmeye destek olması sinema diliyle işlenmeye çalışılmıştır.

Yöntem

Günümüz gelişen toplumların en büyük sorunlarından biri olan yabancılaşma ve yalnızlık kavramları gün geçtikçe ilginç bir hal almaya devam ederken bu konu hakkında kapsamlı bir araştırma yapılarak yalnızlığa neden olan etmenler sıralanmıştır. Sonrasında senaryo geliştirilerek, çekim ve çekim sonrası aşamalar tamamlanmıştır. Sinema sanatına ait senaryo, teknik ve estetik unsurlar birleştirilerek kısa film çalışması gerçekleştirilmiştir.

Kapsam

Toplumların gelişmesi ve bu gelişmenin sürekli devam ettiği düşünürse artan yabancılaşma ve yalnızlaşma bireyleri kolektif bir şekilde etkileyecektir. Kapsam doğrultusunda ele alınan günümüz bireylerini, yabancılaşma ve yalnızlaşmanın etkileri kuşkusuz değiştirecektir. Bu bağlamda yalnız başına yaşayan bir birey günümüz toplumunda kendine bir yer edinirken yalnızlığından da kurtulmak isteyecektir. Ele alınan bireyin ruh hali ve yaşam tarzı ekrana yansıtılırken seyirciye de sorgulama fırsatı verilecektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GELİŞMİŞ TOPLUMLARDA BİREYİN YALNIZLAŞMASI

1.1. Çağlar

Çağlar; en başından bu yana meydana gelen değişiklikler ve dönemler ile paralel olarak isimlendirilmiştir. Bir çağın açılıp kapanması tarihi olaylar ile bağlantılı olarak sürerken, bütün açılardan tüm dünyayı etkilemiştir.

İçinde bulunduğumuz Yakın Çağ, çoğu tarihçinin Fransız Devrimi ve Sanayi Devrimi ile başladığını kabul ettiği, günümüzde de devam eden tarih çağlarından sonuncusudur.¹ Yakın Çağ, Yeni Çağ'dan hemen sonra gelen günümüzdeki çağa verilen isimdir.

Fakat son yıllarda birçok bilim insanı ve tarihçinin görüşlerine göre çağ isimlerine bir yenisi eklenmiş durumda. Bilgisayar ve internetin hızlı gelişimi ve yayılması ile başladığı düşünülen zaman dilimi, "Bilgi Çağı", "İnternet Çağı" veya "Bilgisayar Çağı" adıyla da günümüz çağı anılıyor.²

Teknolojinin ve iletişimin gelişmesine paralel olarak "Teknoloji Çağı", "Telefon Çağı" gibi isimleri de verebileceğimiz Yakın Çağ bizlere iki kavramı beraberinde getirmiştir aslında; modernizm ve postmodernizm.

1.2. Modernizm ve Postmodernizm

Modern kelimesinin anlamı; Modern (Fransızca), Çağdaş (Türkçe), genellikle bir şeyin "yeni" ve "güncel olduğunu ifade etmek için kullanılır. Sözcük ilk olarak 16. yüzyılda kullanılmıştır.³ Modern bir toplum yenilikçidir ve gelişmiştir.

Modernizm, Latince "hemen, şimdi, yeni" anlamına gelmekte olan "modo" kelimesinden türeyen "modernus" sözcüğünden gelmektedir.⁴

Postmodernizm'de "Post" eki sonra anlamında gelmektedir. Postmodernizm ise basit anlamda modernizmden sonra, modernizmden devam eden veya daha derin

¹ Yakın Çağ, https://tr.wikipedia.org/wiki/Yakın_Çağ , Erişim Tarihi: 07/03/2021

² Ogün Işık, Hangi Çağda Yaşıyoruz?, 03/11/2018, <https://m.bianet.org/biamag/tarih/202254-hangi-cagda-yasiyoruz> , Erişim Tarihi: 07/03/2021

³ Modern, <https://tr.wikipedia.org/wiki/Modern> , Erişim Tarihi: 07/03/2021

⁴ Dinçer Özkaya, Modernizm Nedir? Modernizm Akımı ve Özellikleri, 06/03/2021, <https://decombo.com/modernizm-nedir-modernizm-akimi-ozellikleri/> , Erişim Tarihi: 07/03/2021

olarak modernizmden kaynaklanan sorunların aşılmaya çalışılması anlamına gelmektedir.⁵ Postmodern toplumlar ise modern toplumla paralel olarak gelişen ve yükselen toplumlardır.

1.3. Modernliğin Başlangıcı

Modernlik üzerine düşünen ve yazan bazı düşünürler, modernliğin başlangıç dönemi olarak Rönesans, Reform ve 1492 Amerika'nın keşfini gösterirken; bazıları modernliğin çıkış yerinin İtalya olduğunu, bazıları ise modernliğin genellikle 16. ve 17. yüzyıllarda başladığını vurgulamaktadır. Ama en genel anlamıyla modernliğin tarihi 17. ve 18. yüzyılla birlikte başlar. Burjuva sınıfının oluşmasıyla yakından ilişkilidir.⁶

Rönesans, Reform ve Amerika'nın keşfi modern ve postmodern toplumların oluşmasına zemin hazırlarken modernleşmenin de gelişimine katkıda bulunmuştur.

1.4. Modernleşme ve Yabancılaşma Üzerine Görüşler

Yabancılaşma; Marx'ın felsefesinin temel kavramlarından biridir. İnsanın doğada kendini gerçekleştirme sürecine ilişkin pozitif ve negatif yönler içerir.⁷ Marx'ın yazdığı 1844 Elyazmaları eseri “yabancılaşma” kavramı üzerinde yoğunlaşmış bir eserdir.⁸ Eserde; işçinin kendi nesnesi içinde yabancılaşması, iktisat yasalarına göre, kendini şu biçimde dile getirir: işçi ne kadar çok üretirse, o kadar az tüketecek nesnesi vardır.⁹

Marx'a göre yabancılaşma ve yalnızlaşmayı sınıflı toplumlar getiriyor. Modernleşme ile paralel olarak süregelen kapitalizm, yalnızlaşmayı ve yabancılaştırmayı getiren en büyük unsur olarak ön plana çıkıyor.¹⁰

⁵ Dinçer Özkaya, Postmodernizm Nedir ve Özellikleri Nelerdir?, 15/04/2020, <https://decombo.com/postmodernizm-nedir-ozellikleri-nelerdir/>, Erişim Tarihi: 07/03/2021

⁶ Elif İpek Bilek, Postmodern Toplumda Bireyin Yalnızlaşması, 15/12/2020, <https://www.consensusdergisi.com/postmodern-toplumda-bireyin-yalnizlasmasi/>, Erişim Tarihi: 11/04/2021

⁷ Sirel Yelman, Alienation In Marx And Baudrillard, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi, 2012, s.V

⁸ Elif İpek Bilek, Postmodern Toplumda Bireyin Yalnızlaşması, 15/12/2020, <https://www.consensusdergisi.com/postmodern-toplumda-bireyin-yalnizlasmasi/>, Erişim Tarihi: 11/04/2021

⁹ Karl Marx, 1844 Elyazmaları Ekonomi Politik ve Felsefe, çev. Kenan Somer, (1. b.), Sol Yayınları, Ankara, 1976, s.60.

¹⁰ Elif İpek Bilek, Postmodern Toplumda Bireyin Yalnızlaşması, 15/12/2020, <https://www.consensusdergisi.com/postmodern-toplumda-bireyin-yalnizlasmasi/>, Erişim Tarihi: 11/04/2021

Başka bir düşünür Guy Debord'a göre, toplumdaki gösteri, somut bir yabancılaşma imalatına tekabül eder. Böylece birey, kendini dünyasından giderek daha fazla ayrılmış hisseder.¹¹ Modernleşen toplumlarda birey yabancılaşarak yalnızlaşır ve yalnızlığı tetikleyen birçok unsur vardır.

1.5. Yalnızlık Kavramı

Yalnızlık veya yalnız kalma, bir insanın boşluk duygusuyla karışık kendini dünyadan kopmuş hissetme duygusudur. Bazen insanlar bilinçli olarak tek başına kalmayı tercih ederler ve yalnız olmaktan zevk alırlar.¹² Gelişmiş toplumlarda da birey yabancılaştığı noktada yalnızlaşır. Bazı durumlarda birey bunu bilinçli olarak yapar. Ve bundan keyif alır.

1.6. Yoğun Çalışma

Yoğun çalışma toplumdaki bireyleri yalnızlaştırır. Toplum modernleşirken bir yandan da yoğun çalışmalar bireyleri yabancılaşmaya sürükler. Toplamlar gelişmek uğruna iyileşmeler, yenileşmeler yapar. Bununla paralel olarak iş programlarının temposu arttırılır. Bireyler çok fazla çalışırlar. Bu da bireyin yapay bir ruh haline bürünmesine sebep olur. Ardından birey topluma karşı yalnızlaşır.¹³

Plaza çalışanlarının hayatları plaza-ev, ev-plaza şeklindedir. Dizi ve film setinde çalışan set işçilerinin çalışma saatleri bile belli değildir. Çalışma ortamları da farklılık göstermektedir. Set işçileri bu yoğun çalışma temposunda giderek zamanla farklı bir ruh haline bürünür. Sosyal hayatları yok denecek kadar az olup toplumdan soyutlanır. Hayatları set-ev, ev-set şeklinde seyir eder. Buna bağlı olarak toplumda yabancılaşıp yalnızlaşırlar.

1.7. Sosyal Medya

Bir diğer yabancılaşma ve yalnızlaşmanın zeminini hazırlayan unsur olan günümüzde de sıklıkla kullanılan sosyal medyadır.

¹¹ Guy Debord, Gösteri Toplumu ve Yorumlar, çev. Ayşen Ekmekçi, Okşan Taşkent, (1. b.), Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 1996, s. 23.

¹² Yalnızlık, <https://tr.wikipedia.org/wiki/Yaln%C4%B1zl%C4%B1k> , Erişim Tarihi: 12/04/2021

¹³ Elif İpek Bilek, Postmodern Toplumda Bireyin Yalnızlaşması, 15/12/2020, <https://www.consensusdergisi.com/postmodern-toplumda-bireyin-yalnizlasmasi/> , Erişim Tarihi: 11/04/2021

Bilgisayarlar ilk zamanlar bir oda büyüklüğündeydi ve günümüzdeki gibi güçlü değildi. Telefonlar ilk icat edildiğinde kablolu ve sabit kullanılıyordu. Zamanla taşınabilir hale geldiler. Küçülerek cebimize kadar girdiler. Artık sosyal hayatımızın yanı sıra sosyal bir medyamız var.

Bireyler, topluma ayak uydurmak amacıyla sosyal medyada kendilerine sanal bir hayat kurarlar. Aslında olmak isteyip de olamadıkları karakterlere sosyal medyada bürünürler. Gerçek hayatta yapmak isteyip de yapamadıkları şeyleri yapıp, olmak istedikleri ancak olamadıkları kişiler gibi davranırlar. Oysaki gerçekte sosyal medyada oldukları gibi değildirler. Kişi farkında olmadan kendine bile yabancılaşmaya başlar.¹⁴

Yine sosyal medyanın bireyin yabancılaşmasına bir diğer etkisi, artık bağımlılık haline gelince dış dünya ile olan iletişimin kesilmesine sebep olmasıdır.¹⁵ Önceden; sosyal medya kullanımı mevcut olsa da erişimi çok kolay değildi. Fakat günümüzde teknolojinin gelişmesi, akıllı telefonların yaygınlaşması ve erişiminin kolay olması bireyleri daha çok sosyal medya kullanmaya itti.¹⁶ Bunun sonucunda da bireylerin sosyal hayatı yalnızca sosyal medya haline geldi. Özel günlerde ve bayramlarda büyükleri ziyaret etmek yerine bir mesajla geçiştiren bireyler topluma yabancılaşıp yalnızlaştılar. Sosyal medya bireyleri sosyalleştirmiş gibi görünse de aksine bireyleri asosyal bireyler haline getirdi. Toplumdaki ciddi iletişim kopukluğu sorunun en büyük sebeplerinden biri sosyal medyadır.¹⁷

¹⁴ Elif İpek Bilek, Postmodern Toplumda Bireyin Yalnızlaşması, 15/12/2020, <https://www.consensusdergisi.com/postmodern-toplumda-bireyin-yalnizlasmasi/> , Erişim Tarihi: 11/04/2021

¹⁵ Elif İpek Bilek, Postmodern Toplumda Bireyin Yalnızlaşması, 15/12/2020, <https://www.consensusdergisi.com/postmodern-toplumda-bireyin-yalnizlasmasi/> , Erişim Tarihi: 11/04/2021

¹⁶ Elif İpek Bilek, Postmodern Toplumda Bireyin Yalnızlaşması, 15/12/2020, <https://www.consensusdergisi.com/postmodern-toplumda-bireyin-yalnizlasmasi/> , Erişim Tarihi: 11/04/2021

¹⁷ Elif İpek Bilek, Postmodern Toplumda Bireyin Yalnızlaşması, 15/12/2020, <https://www.consensusdergisi.com/postmodern-toplumda-bireyin-yalnizlasmasi/> , Erişim Tarihi: 11/04/2021

1.8. Televizyon – Diziler/Filmler/Reklamlar

Televizyon, medya, filmler, reklamlar ve medya da bu yabancılaşmanın dozunu arttıran etkenlerdendir. Gerçeği manipüle eden bu araçlar, kişiyi gerçek olmayan sanal bir yanılsama dünyasına iter.¹⁸

Neil Postman’ a göre; “Televizyon aygıtımız bizi dünyayla hep yakın ilişkide tutar, ama bunu bize gülümseyen çehremizin hiç değişmediği bir yüzle yaptırır. Sorun, televizyonun bize eğlendirici temalar sunması değil, bütün temaların eğlence olarak sunulmasıdır ve bu bambaşka bir sorun oluşturur.”¹⁹ Televizyon bireyleri farkında olmadan sanal dünyaya çeker.

Dizilerde sanal bir dünya kurulur. Oyuncular bu sanal dünyadaki karakterleri canlandırırlar ve ekran karşısına çıkarak seyirciyle buluştururlar. Dizileri izleyen seyirciler oradaki dünya ile özdeşleşmek isterler. Fakat oradaki dünya gerçek olmadığı için ve karakterler gerçek kişiler olmadığı için hayal kırıklığına uğrarlar. Bu da bireyin topluma yabancılaşmasını ve yalnızlaşmasını beraberinde getirir.

1.9. Toplu Taşıma ve Bireysel Araç

Yalnızlaşmanın bir diğer unsuru da trafikteyken toplu taşıma kullanmama durumudur. Sanayi devrimi ile birlikte paralel olarak fabrikalaşma da artmıştır. İhtiyaca bağlı olarak üretimler de artmıştır. Bu sayede otomobil üretimi de artmıştır. Bireyler ulaşım konusunda toplu taşımayı tercih etme özgürlüğüne sahiptirler.

Toplumda trafikte gözlemlediğimiz zaman kimi bireyler toplu taşımayı kullanıyorlar, kimi bireyler ise bireysel olarak kendi araçlarıyla ulaşımını sağlıyorlar. Burada başka bir etmen olarak maddiyat da ortaya çıkıyor. Bireyler imkanlar doğrultusunda ulaşımını sağlıyorlar. Otomobil kullanan birey topluma karışmamış oluyor, kendini toplumdan soyutluyor, toplumdan uzaklaşıp yalnızlaşıyor.

1.10. Covid-19 ve Bireyin Kendini Soyutlaması

Koronavirüs hastalığı 2019 (COVID-19) şiddetli akut solunum sendromu koronavirüsü 2 (SARS-CoV-2)'nin neden olduğu bulaşıcı bir hastalıktır. İlk vaka ile

¹⁸ Elif İpek Bilek, Postmodern Toplumda Bireyin Yalnızlaşması, 15/12/2020, <https://www.consensusdergisi.com/postmodern-toplumda-bireyin-yalnizlasmasi/> , Erişim Tarihi: 11/04/2021

¹⁹ Neil Postman, Televizyon Öldüren Eğlence, çev. Osman Akınhay, (3. b.), Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2010, s.101

Çin'in Hubei eyaletinin Vuhan şehrinde Aralık 2019 tarihinde karşılaşılmıştır. O zamandan bu yana yayılmaya devam etmiş ve hala daha devam eden bir pandemiye neden olmuştur.²⁰

İnsanlar hastalıktan ve ölümden korktuklarından karantinaya giriyorlar. Virüsün diğer etkisi; bireyleri yalnızlaştırması. Kalabalık ailelerde yaşayanlar yalnız yaşayanlara göre biraz daha avantajlı oluyor. Ama yalnız yaşayan bireyler karantina süreçlerinde iyice yalnız kalıyorlar. Pandemi koşulları toplumdaki bireyleri etkiliyor. Covid-19 bireyleri yalnızlaştırmış oluyor.

Gelişmiş toplumlar bireyi yabancılaşmaya ve yalnızlaşmaya sürükler. Teknolojinin gelişimi, toplumun modernleşmesi, bireylerin yalnızlaşmaya meyilleri bireyleri topluma yabancılaştırıp yalnızlaştırır. Birey sosyal hayatını sosyal medya üzerinden yaşadığını zannedip sanal dünyada yalnızlaşır. Psikolojik olarak da etkilenen birey yalnızlaştığının farkına bazen varamayabilir. Toplum bir yap-boz, birey de yap-bozun bir parçası olarak zaman zaman kaybolur; topluma karşı yabancılaşır ve yalnızlaşır.

Gelişen toplumlarda bireylerin yalnızlaştıkları dönemlerde, yalnızlıktan uzaklaşmak ve topluma karışmak adına yapmış oldukları eylemler aslında onları yalnızlaşmaktan uzaklaştırıyor. Cep telefonu ve sosyal medya sayesinde hem yabancılaşıp yalnızlaşıyorken birey aynı zamanda yalnızlıktan kurtulmak ve kolektif olmak adına yine cep telefonu ve sosyal medya sayesinde yalnızlıktan sıyrılmış oluyor.

²⁰ Covid-19, <https://tr.wikipedia.org/wiki/COVID-19> , Erişim Tarihi: 20/04/2021

İKİNCİ BÖLÜM

2. ÇEKİM ÖNCESİ, ÇEKİM VE ÇEKİM SONRASI SÜREÇ

2.1. Öykünün Ortaya Çıkışı

Günümüz gelişmiş toplumlarının getirmiş olduğu; bireylerin topluma karşı yabancılaşmaları ve yalnızlaşmaları, cep telefonunun ve sosyal medyanın yalnızlaşmaya etkileri sonrasında da bu yalnızlaşmanın yine cep telefonu ve sosyal medya sayesinde bitmesi filmin öyküsünün çıkış noktasıdır.

Sirkadiyen adlı kısa filmin senaryosu yazılırken günümüz gelişmiş toplumunda yaşayan bir çekirdek aile ve bu ailenin oğlu Ali'nin dünyası konu edinilmiştir. Aile yapı olarak dağılmıştır. Ali de yalnız yaşamaktadır. Cep telefonu ve sosyal medyanın etkisi olarak olan yalnızlaşma ve yabancılaşmanın izleri onda da vardır. Fakat aslında farkında olmadan cep telefonu ve sosyal medya sayesinde yalnızlıktan ve yabancılaşmaktan sıyrılmıştır. Gerek kız kardeşiyle telefonda sesli konuşmaları olsun gerek annesiyle telefonda görüntülü konuşmaları olsun Ali o anlarda aslında yalnız olsa bile aslında hiç de yalnız değildir. Babasının çekip gittikten yıllar sonra onları bulması da yine sosyal medya aracılığı ile olmuştur.

Filmin atmosferi baş karakter olan Ali'in ruh halini de yansıtmaktadır. Özgürce yaşamayı seven Ali gelişmiş toplumda bir birey olarak ailesinden ayrı yaşamını idame ettirmektedir.

Senaryonun yazılması aşamasında tez danışmanı Cengiz T. Asiltürk'ün *Ölüyaprak Vuruşu* isimli romanından faydalanılmıştır.

Birinci Bölüm: Filmin bu aşamasında çekim öncesi süreç gerçekleşmiştir. Sinopsis, tretman ve senaryo yazılmış, çekim senaryosu hazırlanmıştır. Oyuncular belirlenerek görüşme sağlanmış, mekanlar değerlendirilmiştir. Çekim takvimi hazırlanmıştır. Senaryo dekupe edilerek planlar değerlendirilmiştir.

İkinci Bölüm: Filmin bu aşamasında çekim gerçekleşmiştir. Dokuz sahnenin tamamı çekildi. Oyuncular senaryoya bağlı kalarak oyunlarını sergilemişler ve çekimler tamamlanmıştır.

Üçüncü bölüm: Filmin bu aşamasında ise çekim sonrası süreç gerçekleşmiştir. Kaba kurgunun ardından ince kurgu yapılarak film son halini almıştır.

Bu tez filminin ortaya konmasında öykü ve anlatımında özgünlüğün desteklenmesi ve temanın pekişmesi açısından senaryo yazımından çekim aşamasına ve çekim sonrasına kadar yapılan etkinliklere özen gösterilmiştir. İşin sonunda ortaya güzel bir yapım çıkması hedeflenmiştir.

Bireyler cep telefonu ve sosyal medya sayesinde topluma karşı yalnızlaşırlarken aynı zamanda bu ikisi sayesinde tam tersine yalnızlıktan uzaklaşırlar.

Sirkadiyen vücudumuzun biyolojik saatidir. Mekanik saatin dışında vücudumuzdaki biyolojik saat tamamen kendine özgüdür. Bir dengesi vardır. Kısa filmin öyküsünün ortaya çıkmasında saatlerin de etkisi vardır.

2.2. Sinopsis

Ali yirmili yaşlarında duygusal bir gençtir. Yalnız başına yaşamaktadır. Aile yapısı dağınıktır. Babası onları uzun zaman önce terk etmiştir. Annesi ve kardeşi de beraber yaşamaktadır. Annesi ve kardeşiyle sık sık telefonda görüşür Ali.

Babası yıllar sonra onları sosyal medya aracılığı ile bulacak ve aile yeniden bir araya geleceklerdir. Cep telefonu ve sosyal medyanın yararlı kullanıldığında ne kadar önemli bir araç olduğu bir kez daha tescillenecektir.

2.3. Tretman

Ali (22) evde yalnız başına otururken birden kafasında babası Şefik (50) ile hesaplaşmaya başlar. Gidişinin ardından yaşadıklarını tekrar yaşıyormuşçasına hüzünlenir ve sinirlenir. Babasının ise kendine göre haklı sebepleri vardır.

Ali evinin balkonunda bir şeyler yazar. Ardından da düşlere dalar. Babasının gelip kafasını okşadığı bir an yaşar. Hayal mi gerçek mi o arada sıkışıp kalmışken banyoda tıraş olurken kız kardeşi Ferda (17)'nin bir siluet şeklinde arkasından geçmesiyle keyfi yerine gelir.

Ali kardeşiyle telefonda sesli olarak konuşur. Konu babalarına gelince Ali öfkelenir ve ansızın çağırışı sonlandırır. Ruh hali hüznünlere dalmıştır.

Aradan zaman geçer. Bir yılbaşı akşamı Ali yine evde yalnızdır. Televizyon açık ve ev sakindir. Uykulu ve yarı baygın yerde yatan Ali bir an seyirciye ölü izlenimini verir.

Annesi Esra (49) ile telefonda görüntülü konuşan Ali, annesine özel olan saatini gösterir. Annesi pek bir şey anlamaz. Konuşma sürerken konu yine Şefik'e gelir. Ali yine ansızın çağrışı sonlandırır. Esra kalakalır.

Güzel ve güneşli bir günde Ali kız arkadaşı İnci (20) ile buluşmak üzere dışarı çıkar. Marmaray Erenköy istasyonunda bekler. Bir yandan da telefonuna bakarak vakit geçirir. İnci gelir sarılırlar ve yürümeye başlarlar. Tam bu esnada arkalarından “Abi!” diye bir ses duyarlar. Yolun karşı tarafında Esra, Ferda ve Şefik onlara bakıyordur. Ferda koşarak gelip abisine sarılır. Hasret giderirler. Esra ve Şefik de onların yanına gider.

Sonsuz mavi denizin sahilinde Ali ve Şefik otururlar. Ali, Şefik'e “Bizi nasıl buldun baba?” diye sorar. Bunun üzerine Şefik de “Bu devirde mi? İnsanların birbirlerini bulması değil, bulamaması bir mucize olur böyle bir devirde...” diye cevap verir.

2.4. Senaryo

SIRKADIYEN

Yazan

Fatih Yılmaz

AÇILMA:

İÇ. ALİ’NİN EVİ/SALON - GÜN

Ali elinde evirip çevirdiği lüks üzerine konuşurken, bir belgesel filmde konuşan kişi gibidir. Ciddidir...

ALİ
Elektriğin olmadığı
dönemlerde... Ya da şöyle
diyelim insanlar elektriğin
olmadığı yere gittiği zaman...
Yayla, deniz kıyısı, kamp yeri
filan... İşte bunlardan
yararlanırdı...

Konuşma tarzı birden değişir. İşi şakaya verir...

ALİ
Şimdi şurada oturup, lüks
hakkında bilgi verecek değilim.
İnsanlığın daha başka dertleri
olmalı...

Ali bir anda tam karşısına bakar. Orada birisi olduğu bellidir. Ali doğrudan onu suçlayarak...

ALİ
Öyle değil mi, baba?

Ali, bir süre suçlayarak karşıya bakar. Ancak Şefik’i göstermeyiz... Ali, sonra histerik bir halde gülümser. Solumuza doğru bakarken kamera oraya döner, gitar biçimindeki saati kadraja alır. Ses görüntüye biner.

ALİ
Babamı sön gördüğüm saat...
Arkasına bile bakmadan bir trene
binip gittiği an... İşte...

Ali telefonun ekranına bakar. Telefonda bir istasyon kalabalığı vardır. Ali’nin konuşması sürmektedir...

ALİ (İÇ SES)
Evden çıkarken anlamıştım onu
son görüşümdü. Valizini aldı!
Çıkıp gitti. Peşinden koştum.
İstasyon zaten yakındı...
Trenler evin içinden geçiyormuş
gibi gelirdi sesleri.. İşte bu
yüzden; bir tren sesi deyip
geçemeyiz. İnsana çok
şeyler anlatır... Babam
istasyona oturdu... Bir kenardan
gizlice izliyordum. Yanına niçin
gidemedim bilmiyorum. Onun
aklından o anda neler geçti,
bunu elbette tahmin

(Diyalogun devamı sonraki sayfada)

(Sahnenin devamı sonraki
sayfada)

ALİ (Sürdürür)
edebilirim. Bir süre öylece
oturdu. Sigara içti. Düşündü...
Hep önüne baktı. Tren geldi.
Babam telefon hafıza kartını
çıkartıp çöpe attı.
Sonra telefonu cebine koydu.
Trene bindi. Bense orada öylece
donup kaldım, baktım, babamı
göremedim. Tren gitti.

Ali doğrudan kameranin objektifine bakarken, hafif bir
hareketle gözleri babasına döner. Kızgındır.

ALİ
Hatırlar mısın baba?

Şefik suçlu bir halde oturmaktadır. Gözlerini kaçırır.

ALİ
Gitmek kolay her zaman, öyle
değil mi?

Şefik ezik bir haldedir...

ŞEFİK
Bilmiyorsun!

Ali birden öfkelenir.

ALİ
Ne bilmiyormuşum, her şeyi
biliyorum?

Şefik de öfkelenir...

ŞEFİK
Hiçbir bok bilmiyorsun!

Ali susup kalır. Öyle, donmuş bir babasına babasına
bakarken, Şefik onun önünden geçer. Ali gözleriyle takip
eder ve öylece kalır. Kamera hafifçe yaklaşır.

İÇ. ALİ'NİN EVİ/BALKON - GÜN

Ali, dizinin üzerindeki defterine bir şey yazarken, bir
yandan düşünerek ara sıra sigarasından çekmektedir.

ALİ (İÇ SES)
Sirkadiyen! Sirkadiyen!

Sigarasından bir nefes daha çeker, yeniden yazmayı
sürdürür.

(Sahnenin devamı sonraki
sayfada)

ALİ (İÇ SES)
İnsan bedenine ruh üflenirken
kulağına böyle fısıldandığı
söylenir; tam yirmi beş saate
karşı gelen sirkadiyen, ilahi
döngüye bedeni de tabii
kılmıştır! Dengesi hiç şaşmaz!
Bildiği çizgiden sapmaz
sirkadiyenin yanı sıra,
insanoğluna dayatılmış bir de
zamanı ölçmeye yarayan başka bi
mekanizmadan söz edilebilir.
Saat adıyla tanınan o karmaşık
mekanizma hakkında, şu yargıya
varılabilir: Buluşların en
tuhafı! Bu mekanizma, hayatın
geri dönülerek onarılamaz bir
halde dağılmasına sebep oldu.
İnsana tuzak gibi bir yaşantı
ezberi kuran çark yığını şairane
bir akıl ve
şairane ruhla bir yana
atıldığında geriye kalan şey
sirkadiyen!

Ali yazmayı bırakır. Sigarayı kül tablasına bastırarak
söndürür. Orada onlarca izmarit vardır. Ali balkonun
kapısından girer. O çıkınca kamera sokağa döner.

İÇ. ALİ'NİN EVİ/YATAK ODASI - GECE

Ali uyumaktadır ve huzursuzdur. Az sonra gözlerini açıp
odanın köşesine bakar. Şaşkındır. Baktığı yerde Şefik
üzgün halde oturmaktadır. Ali ona sırtını döner gözleri
açıkhalde kalır. Şefik'in eli başını okşarken gülümser ve
gözlerini kapatır. Bir süre böyle huzurla uyur. Şefik'in
eli uzaklaşır. Ali gözlerini açar birden arkasına doğru
bakar.
Az önceki babasının oturduğu yer boştur. Ali kollarını
başının altına koyar, gözleri tavanda kalır.

İÇ. ALİ'NİN EVİ/BANYO - GÜN

Ali yüzünü sabunlamış sakal tıraşı olmaktadır. Ferda belli
belirsiz bir halde arkasından geçer. İzleyici bile onu
görüp görmediğinden emin olamaz ancak Ali bir an tıraş
olmaya ara verip önce aynanın derinliğine az sonra da
başını geriye çevirip arkaya bakar. Aynaya döner, gülümser
ve tıraşına devam eder.

İÇ. ALİ'NİN EVİ/SALON - GÜN

Ali defterine yazarken, kamera duvarda asılı saatlere döner ve yedi saniye sabit çerçevede kaldıktan sonra bir anda saat sesleri başlar. Birkaç saniye öyle sürer. Kamera hafif sağa çevrinip Ali'nin yüzü çerçeveye yerleşince bu sesler sona erer...

ALİ

Şu yuvarlak saat! 10'u 10 geçen...

Ali'nin ilk sözünden sonra; kamera, yeniden saatlere yönelir ve siyah saati bulur. Orada kalır...

ALİ (İÇ SES)

Şu siyah olanı... Kız kardeşimi son gördüğüm anın hatırası için... Ferda, bana fazla düşkündür... Trene kadar benimle geldi, o gün! Az kalsın aşağı inemeyecekti... Hemen her gün konuşuruz.

Ferda daha önce Şefik'in oturduğu yerdedir. Telefonu kulağında, karşı tarafın açmasını beklemektedir. Ali telefonu açmış olmalı, Ferda heyecanla konuşur.

FERDA

Hah! Abi!

Ali önceki hallerinden farklı! Çok neşeli, enerji dolu bir halde, kütüphanenin önünde; sağa sola gidip gelir ve öyle konuşur.

ALİ

Her zamanki gibi iyiyim... Senin de sesin iyi geliyor. Onu demek istemedim. Sesin bana iyi geliyor... Yani sesini duyunca her şey daha güzel... Ee, önce can, sonra Ferda!

Ferda'nın telefondan gelen mekanik sesi ise hüznü ve durgundur. Biz Ali'nin yüzündeyiz...

FERDA (DIŞ SES)

Bişey diyeceğim abi! Ya bi sus, abi! Önemli!

Ali işin dalgasındadır.

(Sahnenin devamı sonraki sayfada)

ALİ
Annem evi terk etti deme!

Ferda, hafif gülümser. Onu hizaya sokacak biçimde sert bir konuşma tarzına geçer.

FERDA
Abi!

ALİ
Tamam, tamam, özür dilerim...

Ali, kız kardeşi Ferda'nın telefonda gelen mekanik sesini dinler. Kardeşinin sesi hüzünlü ve durgundur. Biz Ali'nin yüzündeyiz...

FERDA (DIŞ SES)
Babam aradı...

Ali allak bullak dinler. Affetmeyen bir ses tonuyla...

ALİ
Onca yıl neredeymiş? [...]
Kendisinden bana ne, Ferda! Akllı neredeymiş yıllardır? Ben onu diyorum?

Ferda'nın sesi bu kez direkt odadan gelir.

FERDA (DIŞ SES)
Babam yarın İzmir'e geliyor. Biz buluşacağız...

ALİ
Annem de mi? Ne haliniz varsa görün!

Ferda telefon kulağında öylece kalmıştır.

FERDA
Abi! Abiii! Yahu uff!

Ali telefonu kapatmıştır. Düşünüp kalmıştır. Hüzün dolu bir müzik başlar. Işık söner ve karanlıkta kalır.

İÇ. ALİ'NİN EVİ/SALON - GECE

Yılbaşı çamında ışıklar yanıp sönmektedir. Ağacı bir süre görürüz. Televizyon da açık kalmıştır. Çevrinip, yerde uzanmış halde uyuyup kalmış Ali'yi buluruz.

İÇ. ALİ'NİN EVİ/SALON - GECE

Ali, annesiyle telefonda görüntülü konuşmaktadır.

ALİ

Dur, bak, sana ne göstereceğim.

Ali, telefonla kırmızı otomobil saate yaklaşır ve saat annesinin ekranını doldurur.

ESRA

Bu ne böyle? Çalışmıyor bu?

ALİ

Benim saatlerim çalışmaz.

ESRA

Niye öyle?

ALİ

Seni son gördüğüm an! Dokuz, otuz bir! Geçtiğimiz yılın on eylülü...

ESRA

Etkileyici...

ALİ

Daha derinlere gelmeni beklerdim.

ESRA

Anlamadım.

ALİ

Boş ver!

ESRA

Baban görüşmek istiyor seninle.

Ali çok şaşırır! "Niçin yanında o" anlamında sorar.

ALİ

Yanında mı?

Esra bunu anlamaz. Biraz heyecanla...

(Sahnenin devamı sonraki sayfada)

ESRA
Evet! Yanımda...

Telefon kapanmıştır. Kadraj dışındaki eşine bakar.

ESRA
Kapattı galiba...

Ali donup kalmıştır. Bir şeyler mırıldanır.

DIŞ. ERENKÖY/MARMARAY - GÜN

Ali beklemektedir. Arada bir etrafa, arada bir saatine bakar ve bir sigara yakar. Bir bahçe duvarına oturur. Etrafına bakar. Bekler... Ali'nin gözünden istasyon gösterilir. Ali telefonu zaman öldürürken genç kız telaşla yaklaşmaktadır ve Ali onu görünce heyecanla ayağa fırlar ve birbirlerine sımsıkı sarılırlar. Sarılmış halde uzaklaşırlar. Bu bir finalmiş havası estirilirken görüntünün altından yoğun halde birçok saatin sesini duymaya başlarız. O sırada Ferda'nın sesi duyulur.

FERDA (DIŞ SES)
Abi!

Ali ve İnci dönüp bakar. Ali şaşkındır İnci hiçbir şey anlamamıştır. Kimdir onlar? Onların gözünden Esra, Ferda, Şefik gösterilir. Ferda, annesinin ve babasının yanından fırlar, anne-baba geride kalır. Ferda Ali ile İnci'nin yanına gelir. Ali ve Ferda birbirlerine sarılır. Şefik ve Esra onlara doğru ilerler... Ali ile Ferda'ya sevgiyle bakan İnci, Ali'nin omzuna dokunur...

DIŞ. CADDEBOSTAN SAHİLİ - GÜN

Denizin sonsuzluğu bir süre görülür. Kamera geriye kayınca kıyıda yan yana oturan Ali ile Şefik bulunur. Konuşmadan oturmaktadırlar. Ali ona doğru döner.

ALİ
Bizi nasıl buldun?

ŞEFİK
Bu devirde mi? İnsanların
birbirlerini bulması değil,
bulamaması şaşırtıcı olurdu...

Kamera ilerler yeniden ilk çerçeveye döner. Bir süre öyle kalır. İzleyici son çerçeve zannettiğinde, hafifçe yukarı çevrinerek, gökyüzünün sonsuzluğu bulunur.

2.5. Karakter ve Mekân Analizi

2.5.1. Karakter Analizleri

Ali: 22 yaşında, uzun boylu, buğday tenli ve kıvrıkcık saçlı bir gençtir. Üniversite öğrencisidir. Yalnız başına yaşar. Ailesinden kopuktur. Babası ile geçmişten gelen bir kavgası vardır. Annesine ve kardeşine düşkündür.

Şefik: 50 yaşında, esmer ve uzun saçları olan bir adamdır. Ali'nin babasıdır. Uzun zaman önce ailesini bırakıp gitmiştir. Oğlu Ali ile bağları kopuktur. Eşi ve kızına ulaştıktan sonra oğlu ile kaynaşmaya başlar.

Esra: 49 yaşında, orta boylu, beyaz tenli, dalgalı sarı saçları olan bir kadındır. Ali'nin annesidir. Eşi ile uzun zaman önce ayrılmıştır. Kızı ile beraber yaşamaktadır. Oğlu Ali ile uzaktan iletişim halindedir.

Ferda: 17 yaşında, orta boylu, buğday tenli, kahverengi düz saçları olan bir genç kızdır. Ali'nin kız kardeşidir. Annesi ile yaşamaktadır. Abisi Ali'ye fazla düşkündür. Dağınık ailesinin bir arada olmasını ister.

2.5.2. Mekân Analizi

Sahne 1-5-6-7 Ali Salon: Ali'nin evinin salonu. Telefon görüşmelerini yaptığı yer. Yalnız kaldığı, yazı yazdığı yer. Bir duvarında saatlerin asılı olduğu yer.

Sahne 2 Ali Balkon: Ali'nin yazı yazarken evinin salonundan çıkılan balkon.

Sahne 3 Ali Yatak Odası: Ali'nin uyurken evinde bulunduğu yatak odası.

Sahne 4 Ali Banyo: Ali'nin tıraş olurken evinde bulunduğu banyosu.

Sahne 8 Erenköy Marmaray: Ali ve İnci'nin buluştuğu yer. Aynı zamanda Ali, Ferda, Esra ve Şefik'in bir araya geldikleri yer.

Sahne 9 Caddebostan Sahili: Ali ve Şefik'in yıllar sonra baş başa kaldıkları deniz kenarı.

2.5.3. Çekim Senaryosu

Sahne ve Plan No	Çekim Ölçeği	Mekân	Oyuncu ve Fgr.	İçerik ve Diyaloglar	Dekor, Kostüm ve Aksesuar	Ses ve Müzik	Kamera Hareketi
S1 P1	Genel Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ali	Ali elindeki lüksü evirip çevirir. Kameraya bakarak konuşur.	Kitaplar ile dolu kitaplık. Masa. Lüks.	Ortam sesi.	Kamera sabit bir şekilde Ali'yi çeker.
S1 P2	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ali	Ali konuşmayı sürdürür.	Kitaplar ile dolu kitaplık. Masa. Lüks.	Ortam sesi.	Kamera Ali'nin masaya oturması ile senkron olarak hareket eder.
S1 P3	Omuz Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ali ve Şefik	Ali konuşmayı sürdürür. Babası da ortama dahil olur.	Kitaplar ile dolu kitaplık. Masa. Lüks.	Ortam sesi.	Kamera Ali konuşmasını bitirince babasına doğru pan yapar.

S1 P4	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ali	Ali cep telefonunu raftan alır ve ekrana bakar.	Kitaplar ile dolu kitaplık. Masa. Cep telefonu.	Ortam sesi.	Kamera Ali'nin cep telefonu ile meşgul olmasını takip eder.
S1 P5	Yakın Plan Telefon	Ali'nin Evi/ Salon	Ali	Ali cep telefonu ile bir şeyler izler.	Masa. Cep telefonu.	Ortam sesi. Ali dış ses.	Kamera sabittir.
S1 P6	Genel Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ali	Ali dalgın bir şekilde masada oturur.	Kitaplar ile dolu kitaplık. Masa.	Ortam sesi. Ali dış ses.	Kamera sabittir.
S1 P7	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ali	Ali kızgın bir biçimde karşısına bakar.	Kitaplar ile dolu kitaplık. Masa.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S1 P8	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Şefik	Şefik Ali'ye bakar. Konuşur.	Pencere önü, desenli tül.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S1 P9	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ali	Ali elini masaya vurur.	Kitaplar ile dolu kitaplık. Masa.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.

S1 P 10	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Şefik	Şefik bağırır.	Pencere önü, desenli tül.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S1 P11	Genel Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ali ve Şefik	Şefik sinirlenir ve yerinden kalkar. Ali öylece kalır.	Kitaplar ile dolu kitaplık. Pencere önü, desenli tül.	Ortam sesi.	Kamera Şefik'in hareketi ile aynı anda hareket eder. Ali'nin yüzünde durur.
S2 P1	Genel Plan	Ali'nin Evi/ Balkon	Ali	Ali balkonda oturur. Defterine bir şeyler yazar.	Koltuk, sehpa, defter, kül tablası.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S2 P2	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Balkon	Ali	Ali deftere yazmayı sürdürür.	Koltuk, sehpa, defter, kül tablası.	Ortam sesi. Ali dış ses.	Kamera sabittir.
S2 P3	Yakın Plan Defter	Ali'nin Evi/ Balkon	Ali	Ali deftere yazarken yakın plan görünür. Dış ses olarak konuşur.	Koltuk, sehpa, defter, kül tablası.	Ortam sesi. Ali dış ses.	Kamera sabittir.

S2 P4	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Balkon	Ali	Ali deftere yazmayı sürdürür.	Koltuk, sehpa, defter, kül tablası.	Ortam sesi. Ali dış ses.	Kamera sabittir.
S2 P5	Yakın Plan Kül tablası	Ali'nin Evi/ Balkon	Ali	Kül tablası yakın planda görünür.	Koltuk, sehpa, defter, kül tablası.	Ortam sesi. Ali dış ses.	Kamera sabittir.
S2 P6	Genel Plan	Ali'nin Evi/ Balkon	Ali ve Fgr.	Ali yazmayı bitirir. Dışarıya doğru bakar.	Koltuk, sehpa, defter, kül tablası.	Ortam sesi.	Kamera Ali'yi takip eder. Sonra da dışarıya doğru pan yapar.
S3 P1	Genel Plan	Ali'nin Evi/ Yatak Odası	Ali	Ali yatakta yatar.	Yatak, komodin, lamba.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S3 P2	Diz Plan	Ali'nin Evi/ Yatak Odası	Şefik	Şefik koltukta oturur.	Koltuk.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S3 P3	Genel Plan	Ali'nin Evi/ Yatak Odası	Ali	Ali yatakta Şefik'e sırtını döner.	Yatak, komodin, lamba.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.

S3 P4	Genel Plan	Ali'nin Evi/ Yatak Odası	Ali ve Şefik	Şefik arkadan gelerek Ali'nin başını okşar.	Yatak, komodin, lamba.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S3 P5	Genel Plan	Ali'nin Evi/ Yatak Odası	Ali	Ali boş koltuğa bakar.	Koltuk.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S3 P6	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Yatak Odası	Ali	Ali ellerini başının altına alarak tavana bakar.	Yatak, komodin, lamba.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S4 P1	Genel Plan	Ali'nin Evi/ Banyo	Ali ve Ferda	Ali tıraş olurken arkasından Ferda hızlıca geçer.	Banyo aynası, tırış takımı.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S5 P1	Genel Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ali	Ali masada defterine bir şeyler yazar. Ayağa kalkar ve saatlerin yanına gelir.	Kitaplar ile dolu kitaplık. Masa. Defter. Duvar saatleri.	Ortam sesi. Ali dış ses.	Kamera Ali'yi takip eder.

S5 P2	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ferda	Ferda kulağında telefon ile oturup bekler.	Pencere önü, desenli tül.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S5 P3	Boy Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ali	Ali bir o yana bir bu yana kulağında telefon ile dolaşırken Ferda ile konuşur.	Kitaplar ile dolu kitaplık. Masa.	Ortam sesi.	Kamera Ali'yi takip eder.
S5 P4	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ferda	Ferda kulağında telefon ile konuşur.	Pencere önü, desenli tül.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S5 P5	Boy Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ali	Ali kulağında telefon ile konuşur ve gezinmeye devam eder.	Kitaplar ile dolu kitaplık. Masa.	Ortam sesi.	Kamera Ali'yi takip eder.
S5 P6	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ferda	Ferda kulağında telefon otururken öylece kalır.	Pencere önü, desenli tül.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.

S5 P7	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ali	Ali telefonu kapatır. Önüne bakar. Düşünür.	Kitaplar ile dolu kitaplık. Masa.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S6 P1	Genel Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ali	Ali yerde uzanmış bir şekilde yarı baygın uyur.	Birkaç koltuk, çam ağacı, TV.	Ortam sesi.	Kamera Ali'yi takip eder.
S7 P1	Genel Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ali	Ali annesi ile telefonda görüntülü konuşur.	Kitaplar ile dolu kitaplık. Masa. Duvar saatleri.	Ortam sesi.	Kamera Ali'yi takip eder.
S7 P2	Yakın Plan Telefon	Ali'nin Evi/ Salon	Esra	Esra ekrandaki saate bakar.	Pencere önü, desenli tül.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S7 P3	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Esra	Ekrana bakar. Ali ile konuşur.	Pencere önü, desenli tül.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S7 P4	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ali	Düşünceli bir şekilde ekrana bakar. Esra ile konuşur.	Kitaplar ile dolu kitaplık. Masa.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.

S7 P5	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Esra	Ekrana bakar. Ali ile konuşur.	Pencere önü, desenli tül.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S7 P6	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ali	Ekrana bakar. Esra ile konuşur.	Kitaplar ile dolu kitaplık. Masa.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S7 P7	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Esra	Ekrana bakar. Ali ile konuşur.	Pencere önü, desenli tül.	Ortam sesi. Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S7 P8	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ali	Ekrana bakar. Esra ile konuşur.	Kitaplar ile dolu kitaplık. Masa.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S7 P9	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Esra	Ekrana bakar. Ali ile konuşur.	Pencere önü, desenli tül.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S7 P10	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ali	Ali konuşma sırasında şaşıırır.	Kitaplar ile dolu kitaplık. Masa.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S7 P11	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Esra	Esra yanındaki eşine bakar.	Pencere önü, desenli tül.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S7 P12	Göğüs Plan	Ali'nin Evi/ Salon	Ali	Ali donup kalır. Bir şeyler mırıldanır.	Kitaplar ile dolu kitaplık. Masa.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.

S8 P1	Genel Plan	Eren- köy/ Marma- ray	Ali ve Fgr.	Ali bekler. Sigara içer.	Cadde, arabalar.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S8 P2	Genel Plan	Eren- köy/ Marma- ray	Ali ve Fgr.	Ali istasyonu izler.	Cadde, arabalar.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S8 P3	Göğüs Plan	Eren- köy/ Marma- ray	Ali ve Fgr.	Ali telefonu ile zaman geçirir.	Cadde, arabalar.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S8 P4	Genel Plan	Eren- köy/ Marma- ray	İnci ve Fgr.	İnci yürüyerek Ali'ye yaklaşır.	Cadde, arabalar.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S8 P5	Göğüs Plan	Eren- köy/ Marma- ray	Ali ve Fgr.	Ali, İnci'yi fark eder ve toparlanır.	Cadde, arabalar.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S8 P6	Genel Plan	Eren- köy/ Marma- ray	Ali, İnci ve Fgr.	Ali ve İnci sarılırlar ve yürümeye başlarlar.	Cadde, arabalar.	Ortam sesi. Ferda dış ses.	Kamera Ali ve İnci'yi takip eder.
S8 P7	Göğüs Plan	Eren- köy/ Marma- ray	Ali ve İnci	Ali ve İnci Ferda'ya bakarlar.	Cadde, arabalar.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.

S8 P8	Genel Plan	Eren- köy/ Marma- ray	Ferda, Esra ve Şefik	Ferda, Ali'ye doğru koşar ve sarılırlar.	Cadde, arabalar.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S8 P9	Genel Plan	Eren- köy/ Marma- ray	Esra, Şefik ve Fgr.	Esra ve Şefik, Ali ve Ferda'ya bakarlar ve onlara doğru yürürler.	Cadde, arabalar.	Ortam sesi.	Kamera sabittir.
S9 P1	Genel Plan	Cadde- bostan Sahili	Ali, Şefik ve Fgr.	Ali ve Şefik denize karşı otururlar. Sohbet ederler.	Deniz kıyısı.	Ortam sesi.	Kamera Ali ve Şefik'i bir müddet çektikten sonra denize doğru açılır ve ardından gökyüzü ile yukarı doğru tilt yapar.

2.6. Çekim Sırası/Tahmini Süre

Sahne 8 Erenköy Marmaray	1.gün 1.Çekim mekânı 12:00/13:00
Sahne 9 Caddebostan Sahili	1.gün 2.Çekim mekânı 13:00/14:00
Sahne 2 Ali Balkon	1.gün. 3.Çekim mekânı 15:00/15:30
Sahne 3 Ali Yatak Odası	1.gün 3.Çekim mekânı 15:30/16:00
Sahne 1 Ali Salon	1.gün 3.Çekim mekânı 17:00/18:00
Sahne 4 Ali Banyo	1.gün 3.Çekim mekânı 18:00/18:30
Sahne 7 Ali Salon	1.gün. 3.Çekim mekânı 18:30/19:30
Sahne 5 Ali Salon	1.gün 3.Çekim mekânı 19:30/20:30
Sahne 6 Ali Salon	1.gün 3.Çekim mekânı 20:30/21:00

2.7. Yapım Süreci

Çekimden önce kararlaştırılan çekim gününde ekip ve oyuncular bir araya geldiler. Senaryo üzerine tekrar konuşuldu. Dekupe edilen senaryo okuma provaları ile pekiştirildi. Önce dış çekimler tamamlanmak suretiyle Erenköy Marmaray İstasyonu'na gidilerek tüm oyuncuların da yer aldığı sekizinci sahnenin çekimleri tamamlandı. Hemen ardından Caddebostan sahile geçilerek son sahne olan dokuzuncu sahnenin çekimleri de tamamlandı. Böylece dış çekimler bitmiş oldu.

İç çekimler yapılmak üzere Erenköy'deki çekim mekanına geçildi. Kısa kısa molaların ardından sırasıyla kalan iç çekimler (birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci sahneler) gerçekleştirildi. Beş oyuncu ve figüranlar ile birlikte çekim aşaması tam bir günde tamamlandı.

Tablo 1. Çekim Ekibi

SAYI	İSİM	GÖREVİ
1	Fatih Yılmaz	Yönetmen/Görüntü Yönetmeni/Kamera/Ses
2	Esra Yılmaz	Yönetmen Yardımcısı/Oyuncu
3	Ferda Yılmaz	Set fotoğrafçısı/Oyuncu

2.8. Film Prodüksiyon Listesi

2.8.1 Dekor ve Aksesuar Malzemeleri

Tablo 2. Aksesuar Malzemeleri

Lüks Fener
Şapka
Çanta
Defter ve kalem
Çeşitli duvar saatleri

2.8.2. Kamera Malzemeleri

Tablo 3. Kamera Malzemeleri

Kamera: Canon EOS 1100D
Lens: Canon 18-55mm F3.5-F5.6
Tripod 135cm

2.8.3. Ses Malzemeleri

Tablo 4. Ses Malzemeleri

Mikrofon: Arimic Lavalier
Tüy

2.8.4. Kostüm Malzemeleri

Tablo 5. Kostüm Listesi

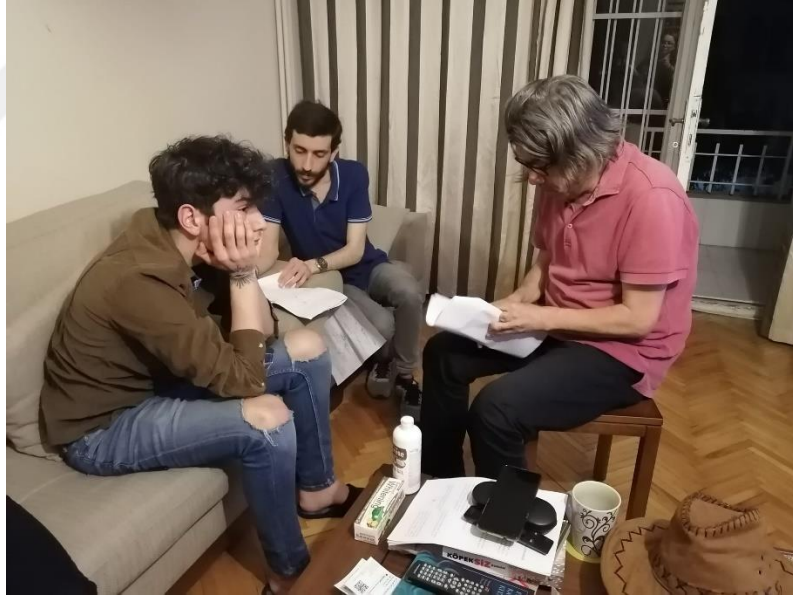
Ali (Akdeniz Asiltürk)	Şefik (Cengiz T. Asiltürk)	Esra (Esra Yılmaz)	Ferda (Ferda Yılmaz)	İnci (Yaren Özbek)
Gri tişört	Pembe tişört	Siyah sweatshirt	Kırmızı tişört	Sarı sweatshirt
Siyah tişört	Mavi gömlek	Siyah pantolon	Sarı tişört	Mavi kot pantolon
Beyaz gömlek	Siyah pantolon	Siyah-beyaz ceket	Mavi kot pantolon	Kırmızı kaban
Kırmızı gömlek	Mont		Mavi kot ceket	
Siyah gömlek	Takım elbise			
Mavi kot pantolon				
Siyah kaban				

2.9. Set Fotoğrafları

Fotoğraf 1. Sahneler dekupe edilirken ve okuma provası

Fotoğraf 2. Sahneler dekupe edilirken ve okuma provası (2)

Fotoğraf 3. Dış çekimler sırasında

Fotoğraf 4. Dış çekimler sırasında (2)

Fotoğraf 5. Balkon sahnesi prova

Fotoğraf 6. Yemek Molası

2.10. Post Prodüksiyon Aşamaları

2.10.1. Kurgu

Filmin çekim sürecinin bitmesi ardından kurguya başlandı. Adobe Premiere Pro kullanılarak kurgu yapıldı. Önce kaba kurgu yapıldı. Sahneler senaryodaki dizilime göre sıralandı. Görüntü ve sesler eşitlendi. Kullanılmayan planlar atıldı. İnce kurguya geçildi. Geçiş efektleri, ses bindirme ve diğer düzenlemelerin yapılmasıyla filmin anlatımı tamamlandı.

2.10.2. Renk Düzenleme (Color Correction)

Kaba ve ince kurgunun ardından filmin renk düzenlenmesine geçildi. Adobe Premiere Pro kullanılarak renk düzenlenmesi yapıldı.

2.10.3. Ses

Filmin sesleri görüntülerle eşitlendi. Ortam sesleri düzenlenerek bağlı bulunduğu sahnenin altına döşendi. Temiz bir ses için gerekli düzenlemeler yapıldı.

2.11. Bütçe

Tablo 6. Bütçe

Kamera, tripod – 1 gün	500 ₺
Mikrofon – 1 gün	250 ₺
Kostüm	1000 ₺
Aksesuar	250 ₺
Oyuncu – 5 kişi	-
Yemek	500 ₺
Ulaşım	500 ₺
Toplam	3000 ₺

2.12. Filmin Künyesi

Filmin Adı:	Sirkadiyen
Süre:	16:00 dakika
Yapım Yılı:	2022
Yapım:	Türkiye
Proje Danışmanı:	Doç. Dr. Cengiz T. Asiltürk
Tür:	Dram, Psikolojik
Oyuncular:	Akdeniz Asiltürk, Cengiz T. Asiltürk, Esra Yılmaz, Ferda Yılmaz, Yaren Özbek
Yönetmen:	Fatih Yılmaz
Yapımcı:	Fatih Yılmaz
Senaryo:	Fatih Yılmaz
Görüntü Yönetmeni:	Fatih Yılmaz
Kamera:	Fatih Yılmaz
Işık:	Fatih Yılmaz
Ses:	Fatih Yılmaz
Sanat Yönetmeni:	Fatih Yılmaz
Kurgu Yönetmeni:	Fatih Yılmaz
Müzik:	Beethoven – Ayışığı Sonatı

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Gelişmiş toplumlar bireyi yabancılaşmaya ve yalnızlaşmaya sürükler. Teknolojinin gelişimi, toplumun modernleşmesi, bireylerin yalnızlaşmaya meyilleri bireyleri topluma yabancılaştırıp yalnızlaştırır. Birey sosyal hayatını sosyal medya üzerinden yaşadığını zannedip sanal dünyada yalnızlaşır. Psikolojik olarak da etkilenen birey yalnızlaştığının farkına bazen varamayabilir. Toplum bir yap-boz, birey de yap-bozun bir parçası olarak zaman zaman kaybolur; topluma karşı yabancılaşır ve yalnızlaşır.

Tüm bu bilgilerin ışığında; gelişmiş toplumlarda bireylerin yalnızlaştıkları dönemlerde, yalnızlıktan uzaklaşmak ve topluma karışmak adına yapmış oldukları eylemler aslında onları yalnızlaşmaktan uzaklaştırıyor. Cep telefonu ve sosyal medya sayesinde hem yabancılaşıp yalnızlaşıyorken birey aynı zamanda yalnızlıktan kurtulmak ve kolektif olmak adına yine cep telefonu ve sosyal medya sayesinde yalnızlıktan sıyrılmış oluyor.

Sonuç ve değerlendirme olarak; çekimleri kısa sürede tamamlanan kısa film kısa sürede de kurgulanmıştır. Bir tam gün içinde çekilmiştir. Ortalama üç içinde de kurgusu tamamlanmıştır. Çekim öncesinden her şey planlandığı için çekim sırasında ve çekim sonrasında aksaklık yaşanılmamıştır. Sinema dilinin temel öğeleri filmin tamamlanmasına katkı sağlamıştır. Çekim ölçekleri, dekupaj, ışık, ses, kurgu ve daha birçok unsurun birleşmesiyle film bütün haline gelmiştir.

Sirkadiyen’de; gelişmiş ve gelişmekte olan günümüz toplumlarında bireyin, cep telefonu ve sosyal medyanın da etkisiyle topluma karşı yalnızlaşması ve yabancılaşması konu edinilmiştir. Devamında ise birey cep telefonunu ve sosyal medyayı bilinçli bir şekilde kullandığı takdirde yalnızlıktan sıyrılabileceği mesajı verilmiştir. Zaman içinde dağılan bir ailenin günümüzde cep telefonu ve sosyal medya ile tekrar birleşmesi ekrana aktarılmış olup seyirciye mesajlar iletilmiştir.

KAYNAKÇA

Kitap

Debord, G., **Gösteri Toplumu ve Yorumlar**, çev. Ayşen Ekmekçi, Okşan Taşkent, (1. b.), Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 1996.

Marx, K., **1844 Elyazmaları Ekonomi Politik ve Felsefe**, çev. Kenan Somer, (1. b.), Sol Yayınları, Ankara, 1976.

Postman, N., **Televizyon Öldüren Eğlence**, çev. Osman Akınhay, (3. b.), Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2010.

Tez

Yelman, S., **Alienation In Marx And Baudrilliard**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi, 2012.

İnternet Kaynağı

Bilek, E.İ. **Postmodern Toplumda Bireyin Yalnızlaşması**, 15/12/2020, <https://www.consensusdergisi.com/postmodern-toplumda-bireyin-yalnizlasmasi/> , Erişim Tarihi: 11/04/2021.

Covid-19, <https://tr.wikipedia.org/wiki/COVID-19> , Erişim Tarihi: 20/04/2021.

Işık, O. **Hangi Çağda Yaşıyoruz?**, 03/11/2018, <https://m.bianet.org/biamag/tarih/202254-hangi-cagda-yasiyoruz> , Erişim Tarihi: 07/03/2021.

Modern, <https://tr.wikipedia.org/wiki/Modern> , Erişim Tarihi: 07/03/2021.

Özkaya, D. **Modernizm Nedir? Modernizm Akımı ve Özellikleri**, 06/03/2021, <https://decombo.com/modernizm-nedir-modernizm-akimi-ozellikleri/>, Erişim Tarihi: 07/03/2021.

Özkaya, D. **Postmodernizm Nedir ve Özellikleri Nelerdir?**, 15/04/2020, <https://decombo.com/postmodernizm-nedir-ozellikleri-nelerdir/>, Erişim Tarihi: 07/03/2021.

Yakın Çağ, https://tr.wikipedia.org/wiki/Yakın_Çağ , Erişim Tarihi: 07/03/2021.

Yalnızlık, <https://tr.wikipedia.org/wiki/Yalnızlık> , Erişim Tarihi: 12/04/2021.

